

Multidisciplinaire richtlijn diagnostiek en behandeling
suïcidaal gedrag

Contact maken met suïcidale patiënten: hoe doe je dat?

Ko Hummelen, GGNet, Warnsveld
Martin Steendam, GGZ Friesland, Heerenveen
Barbara Stringer, GGZ inGeest, Amsterdam

1 April 2011

Belangenverstrengeling

Spreker	Bedrijf	Product	Wetenschappelijk onderzoek	Anders, nl:
Hummelen	Geen			
Steendam	Geen			
Stringer	Geen			

Functie van contact

Contact leggen: vestigen sfeer van veiligheid,
vertrouwen, en samenwerken

Positieve werkrelatie:

- Openheid gedachten en gevoelens (schaamte)
- Validiteit informatie
- Taxatie coöperatie (afspraken)
- Organiseren van steun (familie)
- Beschermende factor tegen suïcide

(APA,2003; NZGG,2003, Ilgen et al.,2009)

Elementen bij contact leggen

Onderzoek: geen vergelijkende studies

Empathie: inleven belevingswereld en motieven >
Veiligheid en afname weerstand pijnlijke emoties
(suïcidegedachten zijn bespreekbaar)

Actief luisteren: vragen om verheldering > patiënt heeft
enige "controle" over gesprek > veiligheid

Transparantie: wat therapeut zegt komt overeen met
eigen opvattingen > veiligheid

(NZGG,2003)

Aandachtspunten

Vaak weinig aandacht subjectieve beleving en
weinig patiëntgericht (Taylor et al., 2009)

Uitvragen risicofactoren vóór vestigen werkrelatie,
toename kans suïcide (Schlechter&Maltzberger, 2009)

"Dubbele agenda's": professional wil suïcide
voorkomen, patiënt bang om autonomie te verliezen

(De Keijser & Mokkenstorm, 2010)

Aandachtspunten

Reacties professional invloed op contact:

- Angst probleem groter bij bespreken > loochening,
overschatten patiënt, niet uitvragen
- Angst voor juridische en emotionele gevolgen van
suïcide > restrictieve maatregelen > toename
isolement patiënt
(voor contact is nodig verdragen van suïciderisico)

(Steendam, 2010)

Aandachtspunten

Reactie professional invloed op contact:

- Agressieve gevoelens (machteloosheid en angst)
> instrumenteel contact

Patiënten zijn zich vaak bewust van negatieve attitude professional. Negatieve ervaringen bij eerdere t.suicide > toename afsluiten v. professional

(NICE,2004)

Vaardigheden

Professional kan door houding en vaardigheden contact bevorderen

Training in contact maken met suïcidale patiënten

- Meer zelfvertrouwen in omgaan problematiek

(Isaac, 2009; Oordt, 2009)

Aanbevelingen Richtlijn

Professionals die patiënten met suïcidaal gedrag behandelen:

- Regelmatig scholen in specifieke kennis en vaardigheden
- Supervisie of deelname aan intervisie

(NZGG,2003, APA, 2003; NICE, 2004)